

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 5. sušca 1886.

List 10.

Katoličanstvo in pravoslavlje.

(Dalje)

G. Danilevskij kaže na mojo pristranost tudi zaradi florenške unije. Toda v tej zadevi je g. kritik, kakor se kaže, precej daleč od zgodovinskih dogodkov. Jaz ne bom tukaj v misel jemal niti aktov florenškega zbora, niti preiskav katerihkoli zapadnjih pisateljev, ampak omenim samo preizverstno disertacijo g. Sadova o Biserionu Nikejskom in njegovem času.

Dalje se dvigne g. Danilevskij tudi v principu in obej proti zgodovinskemu oziru na razdeljenje cerkev, kot na pojav prvotne protiborbe med izhodom in zapadom. Izhajajoč iz svoje na vsak način znamenite teorije kulturno-zgodovinskih tipov (podrobno razložene v njegovem znanem delu „Rusija in Evropa“), najde g. Danilevskij nasprotstvo med vzhodom in zapadom v zelo širokem in netočnem posplošnji. . . Jaz popolnoma priznam obstoj kulturno-zgodovinskih tipov, ali te tipične razlikosti ne zakrivajo za-me še bolj važnega nasprotstva med zgodovinskim vzhodom in zapadom, in to mene moti, da bi ne priznal družih iz družih izvirajočih nasledkov v občni zgodovini, ki so veliko bolj komplicirani, kakor pristoje kronologična razverstitev.

Kar se tiče posamnih zgodovinskih vprašanj, na katera kaže spoštovani moj kritik, se mi ne zdé popolnoma osnovana in deloma celo nerazumljiva. Neosnovana je terditve g. Danilevskega, kakor da bi mi v začetku zgodovine nahajali na zgodovinskem obzoru samo „vzhod.“

Če govorimo o poganskem (in o judih mi še govorili nismo), moramo dobo trojanske vojne postaviti brez dvombe v začetek zgodovinskih časov. Pa tudi v tej dobi (t. j. 1000 let pred Kr.) že najdemo na zgodovinskem obzoru vzhod z njega patrijarhalnimi despotijami (v Indiji, Baktriji, Kaldeji, Egiptu) in zapad z njega prostimi družinami (na Gerškem). Na to prvotno dvojstvo je že kazal Herodot in na to se je Aristotel dovolj oziral. Ali mar hoče kdo dolžiti tudi starega Herodota pristranosti k dvojstvenim in popolarnim shemam?

Nerazumljivo se mi pa zdi oporekanje g. Danilevskega gledé mojega terjenja, da se je kerščanski vzhod osredotočil okrog carja v Carigradu, kerščanski zapad pa — okrog prvega duhovna v Rimu. To terjenje sem jaz imel, in imam še, kakor za kak zgodovinski aksiom. G. Danilevskij menda meni, da se je čisto slučajno preselil carski prestol z zapada na vzhod, iz Rima v Ca-

rigrad. Tudi potem, pravi on, so bivali carji na zapadu, kakor bi iz tega sledilo, da so oni tam imeli enak pomen, kakoršnega so imeli carigradski carji na vzhodu. Sicer pa tudi tukaj g. Danilevskij kaže na nasprotni fakt, da namreč na zapadu včasih carjev sploh ni bilo. Kadar jih tam ni bilo, tačas so se zapadnji narodi tem lože mogli zbirati okrog papeža, kateri je bil pri njih vselej. Zastonj spominja tudi g. Danilevskij o Karlu Velikem: pri vsem svojem veličastvu je on le sam na-se gledal in drugi so gledali nanj kot na drugo oblast, stoječo za papežem. Znabiti se v tem dobro ne razumeva, sicer se mi zdi neverjetno, da bi g. Danilevskij mogel oporekati, kako da sta si očitvidno nasproti stali glavna veljava carja na pravoslavnem vzhodu in glavna veljava papeža na katoliškem zapadu.

Ni mi treba pričkati se z vsemi zgodovinskimi opazkami mojega spoštovanega kritika, ker naravnost ne zadevajo moje stvari in jim sam g. Danilevskij ne prilaga posebne pomembe. Preidem k glavnemu, — k vprašanju o „Filioque.“

Tukaj g. Danilevskij, kakor se kaže, ne stoji na popolno terdnem stališču. Verujoč zelo plodovitemu, a ne vselej kritičnemu pisatelju, očetu Göthe-ju, se on brez vsega obotavljanja sklicuje na pismo papeža Ivana VIII k patrijarhu Fociju, kot na neovergljiv dokument. A to pismo ima očitna znamenja na sebi, da je ponarejeno; in za ponarejeno ga imajo naj bolj kompetentni učenjaki; z znakom svoje ponarejenosti se ono tudi nahaja v znanih zbirkah cerkovno-zgodovinskih dokumentov. — Ne skliceval bi se g. Danilevskij tudi na papeža Leona III, ako bi mu bilo znano, o čem prav za prav govori ta papež Karola V poslancem z Ahenskega zbora; o vsebini tega papeževskega govora se dobé sočasna pričevanja.

Kar se tiče terditve g. Danilevskega, da je bilo vprašanje „o Filioque“ rešeno negativno v drugem občnem zboru, in da se ta ukrep nahaja v 8. členu konstantinopolske vere, moram reči, da se to mnenje ne more dopustiti, naj vzamemo v poštev logične, ali pa zgodovinske ozire. Logično se ne dá tajiti, da vsaka prosta terditve izključuje sama svoje zanikanje. Tako se s terditvijo, da sv. Duh izhaja iz Očeta, izključuje nasprotno, da on ne izhaja iz Očeta. Zgodovinsko je pa brez dvoma, da je konstantinopolski zbor v 8. členu svoje vere imel pred očmi specijalno krivoversko učenje pnevmatomahov (duhoborcev, ki so zaverгли prvonačelno

zvezo sv. Duha z Očetom, ter mu odjemali božje dostojanstvo, imenovavši ga samo za stvar Sina. Proti takemu lažnjivemu uku je bilo zadosti in vsemu prav primerno povedati to, kar je rečeno v 8. členu vere. Da bi bili pa očetje tega zbora hoteli dati polno in definitivno določeno dogmo o sv. Duhu brez ozira na pnevmatomahe — to se od nikoder ne razvidi. Nasprotno, v vseh sledečih pravoslavniških zborih in izpovedanjih vere (do razdeljenja cerkev), vsakikrat, kadar se v spomin vzame drugi občni zbor, se vselej sestava tega dogmatičnega določila izraža v formuli: sprejemem tudi zbor sto in petdeset očetov v carakem mestu pri Teodoziju Velikem, ki je poterdil nikejsko vero in razjasnil jo proti bogokletnemu učenju pnevmatomahov, ki so zaverгли božanstvo sv. Duha imenovavši ga samo stvar. — Katoličani božanstva sv. Duha ne zametujejo in Njega za stvar ne priznavajo. Ko bi bil pa kdo izmed njih zabredel v drugo novo zmoto o sv. Duhu gledé Njegove razmere k Očetu, potrebna bi bila, da se obsodi taka nova zmota, tudi nova določba vesoljne cerkve. Kajti na drugem občnem zboru in do njega nihče še o tem vprašal ni, če izhaja sv. Duh tudi od Sina, tega ni nobeden pretresoval in toraj se to vprašanje ni moglo rešiti niti v tem, niti v drugem smislu. Na ta način ostane na moje vprašanje, kateri vesoljni zbor je obsodil „Filioque“ kot krivo vero, — edino mogoči odgovor ta, da takega obsojenja nikdar ni bilo, in tedaj mi nimamo pravice katoliški nauk o sv. Duhu imeti — za krivoverstvo. Te pravice nimamo tudi g. Danilevskij s svojega stališča, terdč, da je v 8. členu konstantinopolske vere implicite (podrazumevno) zapopadena obsodba Filioque. Podrazumevno izražanje resnice bilo bi zadostno tadaj, ako bi se tudi zmota le podrazumevala; v takih slučajih pa, kadar zmota stopi na dan javno in določno, se Cerkev nikdar ni omejevala s podrazumevnim rešenjem, temuč povedala je tudi javno in določno in odstranila mogočnost vsake dvomiselnosti. Po takem tudi krivovercem, ki so bili obsojeni na vesoljnih zborih, ni bilo mogoče preresetovati v svojo korist cerkovnega rešenja, temuč primorani so bili naravnost zavreči obsodivše jih zборе (tako so zaverгли arijanci zbor nikejski, nestorijanci — zbor efeški itd.) In kadar so proti njim bile še tako podrazumevne odločbe prejšnjih zborov, katere so oni mogli razlagati v svojo korist, tedaj se oni niso imeli za odkoljenec od cerkve. Toda cerkev ni nikdar terpela takega dvomisenega položaja. Vsa zgodovina vesoljnih zborov nam to spričuje, da so gotove resnice, ki so se prej podrazumevale, kakor hitro so se pojavile nove zmote, dobile tudi nove terdne določbe, ki niso več dopuščale dvomljivosti ali pretresovanja. Takó, ko se je iz monofizitakega krivoverstva porodila bila nova zmota — monoteletstvo, — se pravoslavni niso zadovoljili s sklicevanjem na kalcedonski zbor, kateri je v svojem obsojenju monofizitstva implicite obsodil tudi monoteletstvo, temuč sklicali so nov — šesti vesoljni zbor, ki je explicite obsodil monotelete.

Ako je g. Danilevskemu ugodno, zamorem jaz dati svojemu vprašanju tako obliko, ki menda ne dopušča nobenega krivega razuma: Ko katoliki, ki priznavajo skupaj z nami drugi vesoljni zbor in njegovo vero, menijo, da v 8. členu te vere učenje o izhajanju sv. Duha od Očeta in Sina, če tudi ni povedano, pa tudi ne izključeno, v našem iztočnem bogoslovju pa se je ukoreninilo protivno mnenje, tedaj se vpraša, po katerih določilih vesoljne cerkve je katoliško mnenje obsojeno, naše pa uterjeno?

Take določbe g. Danilevski, ne more pokazati, in iz tega sledi, daj ako bi bil on, ali kdor si bodi, prepričan o krivoverstvu katolikov, tak ostane to samo

zasobno prepričanje, kateremu nasproti stoji mnenje mnogih odličnih zastopnikov pravoslavja.

V svojih razsojah o Filioque g. Danilevskij, kakor večina naših polemistov, deloma z namero strinja, deloma brez namere meša dogmatično vprašanje o izhajanju sv. Duha z zgodovinskim vprašanjem o pridejanju besedi „in od Sina“ k carigrajski veri. Razun tega mnenje, po katerem ima fakt dostavka teh besedi poglavitni pomen v tej stvari, tako mnenje, če tudi se g. Danilevskij z njim vjema, v drugi polovici svojega stavka on sam zavrguje. Tukaj se pokaže, da, če tudi ne pristavimo in ne odvezujemo niti besedice k tekstu pravoslavne vere, je mogoče razumeti ta tekst v popolno krivoverškem smislu. In posebno deveti člen vere (o cerkvi), če tudi ga molijo katoliki popolno slovesno z uami, padajo oni, po mnenju g. Danilevskega, tudi gledé te točke v zmoto, in sicer še bolj težko in važno, katero on brez pomislika imenuje tudi krivoverstvo. Kaže se tudi z njegovega stališča, da vprašanje o istini in zmoti, o pravoverstvu in krivoverstvu, slednjič ne more biti odvisno od tega družega čitanja konstantinopolske vere, ampak se rešuje na kakih drugih osnovah. Na kakih osnovah rešuje to vprašanje g. Danilevskij, kar se tiče učenja o cerkvi, meni ni povsem jasno. Pred vsem, kakor se mi zdi, on skupaj zliha dvojno zelo različno vprašanje, namreč vprašanje o bistvu cerkve kot edine, svete, vesoljne in apostoljske — in potem vprašanje o obliki uprave v cerkvi. Bistvo cerkve je določeno v 9. členu naše vere, in ta člen katoliki ne-le molijo, ampak tudi umevajo kakor mi. Vprašanje pa o občni obliki uprave vesoljne cerkve ni bilo niti na enem iz sedmerih vesoljnih zborov reševano in valed tega mi nimamo pravice imenovati krivoverstvo kakoršno si bodi rešitev tega vprašanja. G. Danilevskij primérja ustrojstvo vesoljne cerkve z zedinjenimi državami v Ameriki. Katoliški bogoslovec bi našel za-se bolj prilično primero v našem ruskem carstvu. Kaj pa iz tega pride, in kdo je rešil ta spor?

(Konec nast.)

Iz Furmaherjevih spisov.

4. Dobri sklepi o sv. letu.

a) Sploh.

Zdaj v sv. letu storim vpričo Boga in njegovih svetnikov prav premišljeno, radovoljno in resno sledeče zveličanske sklepe s terdno voljo, taiste z Božjo pomočjo tudi spolnovati:

1. *Jest hočem svoja ledja opazati, goreče svetilnice v svojih rokah nositi!* (Luk. 12.) To se pravi: Jest hočem svoje hudo poželenje zatirati, svoje meso krotiti, pregrešne navade zapustiti; potem pa, ker to samo še ni dovolj, tudi za čednosti in dobra dela si prizadevati! —

2. *Jest hočem odereči od sebe dela tame, in obleči orožje svetlobe!* (Rom. 13, 12.) To je: zapustiti hočem in odvreči vsa hudebna djanja in sploh vsak greh; nasproti pa hočem skerbeti, da si vedno več čednosti pridobim in dobrih del naberem. —

3. *Jest se nočem več valjati v požrečnosti in pijanosti, v nečistosti in nesramnosti, v kregu in nevoljivosti!* (Ravno tam). To je: terdno sklenem, da bom zméren v jedi in pijači; da bom čist in sramotljiv v mislih, besedah in djanji; da bom z bližnjim krotak, usmiljen, dobrotljiv in prizanašljiv!

4. *Ker som srečno iz Sodome ubežal, nočem nič več nazaj pogledati, če manj pa se še kdaj v Sodomo*

nazaj podati, da me žepeni ogenj ne konča! To se pravi: Ko sem z Božjo pomočjo grešno priložnost zapustil, se nočem nikdar več taki priložnosti radovaljno izpostavljati, in nobene grešne priložnosti ne iskati, da v nevarnosti ne poginem!

5. *Ko sem nečistega hudiča iz svojega serca izpodil, ga nič več nazaj ne pustim; vem, da bi ne prišel sam nazaj, ampak, da bi pripeljal sboj 7 hujših duhov, kakor je sam in bi bil potem moj stan hujši, kot poprej. (Luk. 11, 27.)*

6. *Od zdaj zanaprej si hočem resno prizadevati, samo Bogu dopasti! — Nikoli nočem želeči, da bi ljudem dopadel, ker vem, da bi potem ne mogel biti Kristusov služabnik. (Gal. 1, 10.) Kaj bi mi tudi pomagalo, če bi vsim ljudem dopadel, če me pa Bog ne more ljubiti. Nasproti pa sem srečen dovolj, če le Bogu dopadem, ako bi me tudi ves svet sovražil.*

7. *Od zdaj zanaprej hočem za edino potrebno, za svoje zveličanje skerbeti! Zato hočem tudi vse Božje in cerkvene zapovedi vselej zvesto, natančno in z veseljem spolnovati; zato hočem pogosto na nebesa misliti, po nebesih hrepeneti, najpred in naj bolj za nebesa delati in terpeti; z eno besedo: najpred in najbolj nebeškega kraljestva in njegove pravice iskati. (Mat. 6, 33.)*

8. *Jest si hočem z Božjo pomočjo naj boljši del izvoliti, ki mi vekomaj ne bo odtet (Luk. 10, 42), namreč, pobožnost, pravičnost, svetost! Časne dobrote, posvetna čast, mesene sladnosti, to ni naj boljši del, ker so minljive, nečimurne in nestanovitne, ker človeka nikdar nasititi ne morejo in so vselej spremljevane od červa pekoče vesti. Le prava pobožnost in z njo sklenjeno upanje večnega zveličanja me zamore zares srečnega storiti že tukaj, na zadnjo uro in potem celo večnost!*

9. *Od zdaj za naprej hočem živeti edino v ta namen, za kterega me je Bog vstvaril, namreč, da Boga vredno častim, njegovo čast po svoji moči razširjam in povikšujem! Če bi namreč k časti Božji ne živel, bi bilo bolje zame, da bi nikoli ne bil rojen, ali pa, da bi se precej v nič povernil, iz kterega me je Bog poklical.*

10. *Jest se hočem za naprej Boga bati, pa ne po hlapčevsko, ampak po detinsko, to se pravi, vse hočem rajše terpeti, vse rajše zapustiti, kakor svojega nebeškega Očeta še kdaj z naj manjšim grehom razžaliti. Če se namreč prav otroško Boga bojim, potem se mi ni bati ne smerti, ne sodbe ne hudobe, ne pekla!*

11. *Jest terdno sklenem, za naprej posebno za to skerbeti, da bom vse, kar bom počenjal, prav in modro delal; to se pravi: pred vsakim delom hočem dobro premisliti, kakšni nasledki utegnejo iz tega priti za čas in za večnost. Nikoli nočem kaj takega storiti, zavoljo česar se je treba pozneje kesati, ali zavoljo česar potem pride sramota, nesreča, kazen. —*

12. *Za naprej hočem svoje serce od vsega posvetnega odtergati, serca na denar, premoženje in bogastvo ne navezovati; zato ker vem, da bom tako enkrat vse moral zapustiti in da kolikor bolj se že zdaj od časnega odtergam, toliko lažja mi tudi na zadnje ločitev bode. Zato hočem tudi večkrat premišljevati besede Kristusove, ki je rekel: „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi!“ (Mat. 16, 26.)*

13. *Ker sem po Božji podobi vstvarjen, hočem tudi na vsaki način Bogu podoben postati! Iz Božjega razodenja vem in vera mi pravi, da je Bog neskončno resničen, neskončno usmiljen in dobrotljiv, neskončno moder in svet. Po teh njegovih lastnostih se hočem tudi jest ravnati in prizadevati si, da bom v njih vedno bolj popolnoma.*

14. *Jest hočem Boga vedno pred očmi imeti, to je: vselej in povsod hočem misliti in govoriti: Bog me vidi,*

Bog me sliši, Bog mi je priča, Bog me bo sodil. Bog mi bo po mojih delih povernil! Ta misel me bo naj bolj k dobremu priganjala, in me od hudega odvračala, me k vedno večji popolnosti vodila.

15. *Jest si hočem prizadevati, da bom Jezusa svojega božjega Odrešenika, vedno bolj posnemal, po njegovih stopinjah hodil, da me bo mogel Bog za svojega otroka, Jezus za svojega brata spoznati. Zato hočem svoje življenje po Jezusovem nauku in zgledu ravnati, in za tiste čednosti, ktere je on posebno priporočal, si prizadevati. Jest hočem ponižen biti tukaj, da me bo tam povišal; jest hočem krotak biti, da bom kdaj nebesa posedel; usmiljen hočem biti, da bom kdaj usmiljenje dosegel; miroljuben hočem biti, da bom otrok Božji imenovan; čist in sramožljiv hočem biti, da bom kdaj vreden, celo večnost Boga gledati!*

16. *Jest se hočem z Jezusom skleniti v veri za vselej, večkrat v Najsvetejšem zakramentu, da bo Jezus v meni in jest v njem! Zakaj, ako nisem z njim, sem zoper njega; ako ne zbiram z njim, razstresam! (Luk. 11, 23.) — Moj terdni sklep je, da se z Jezusom sklenem v živi veri; da vse terdno verujem, kar je učil, in zvesto po njegovih naukih in zapovedih živim; jest se hočem z Jezusom skleniti v terdnem upanju, da bom po tistih potih hodil, ktere mi je on pokazal, namreč po poti ponižnosti, zatajevanja in terpljenja; jest se hočem z Jezusom skleniti v goreči ljubezni, da bom za vse milosti prosil zavoljo njegovega neskončnega zaslužnja, da si bom prizadeval dobljene milosti ne le ohraniti, ampak tudi pomnožiti in z njimi zvesto delati!*

17. *Jest hočem po duhovno z Jezusom iz groba vstati, to je, iz groba svojih pregréh, in sicer resnično in ne le na videz, kakor je tudi Jezus zares od mrtvih vstal. Kakor je on vse vezi in tančice v grobu pustil, tako hočem tudi jest vse slabe navade in grešne priložnosti zapustiti; kakor je on vse zapreke premagal, hočem tudi jest z Božjo pomočjo vse skušnjave premagati; in kakor on, ko je enkrat vstal, ne umerje več, se tudi jest nočem nikdar več v stare grehe podati!*

18. *In ker sem s Kristusom duhovno od smerti vstal, hočem zanaprej le tega iskati, le po tem hrepeneti, kar je zgoraj, kjer je Kristus na desnici Očetovi; ne pa tega, kar je spodaj, kar je tukaj na zemlji!*

19. *Jest hočem zanaprej čas modro in vestno rabiti, to je, nobenega časa po nepotrebnem ne zgubiti ali celo v kaj pregrešnega obračati. Saj je čas v nekem oziru naj dražji nebeški dar, in se sčasom nobena druga reč primerjati ne dá. Zakaj s časom in v času si lahko pridobimo vse milosti Božje in jih pomnožujemo, s časom in v času pa si tudi lahko veliko dobrih del in nebesa same pridobimo. Zato pa tudi ni hujše zgube, kakor zguba časa. Zakaj čas, enkrat zamujen, ne pride več nazaj!*

20. *Jest hočem zanaprej vsaki dan vsaj nekoliko poslednje reči premišljevati! — O koliko greha bi se bil obvaroval, koliko grešnih priložnost bi bil opustil, koliko dobrega bi bil storil, ko bi bil večkrat mislil na smert, sodbo, pekel in nebesa! — Zato pa hočem vsaj zanaprej, kar mi Bog časa še milostno podeli, na štiri poslednje reči misliti, da se tudi nad mano spolni izrek modrega Siraha: Človek, pri vsih svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil! (Sir. 7, 40)*

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Marije-Zvezde. (Zgodovinske čertice samostana čč. redovnikov Trapistov.) „Marija-Zvezda“ — to prealavno

ime ima samostan Trapistov v Bosni, ki je pičlo uro od mesta Banjaluke na nasprotni strani Verbaške reke. Da je ta prva naselbina redovnikov trapistov dobila ravno ime „Marija-Zvezda“, je vzrok to, ker s tem smo hoteli počastiti enak samostan cistercienski na Saksonskem. Ta blagodušni samostan namreč je bil prvi, ki je nam z znatno svoto denarja pripomogel k nakupu posestva v Bosni. V hvaležen spomin tedaj dali smo novemu samostanu ravno to ime. Hotela se je pa tudi mala samostanska občina s tim zateči v posebno varstvo Marijno, s priimkom „Marija naša zvezda“, skrajšano „Marija-Zvezda“, latinsko „Mariastella“, in po bosansko hervaško „Marija-Zviezda.“ —

Kakor pa Marija „Zgodnja danica“ vse druge zvezde s svetlobo premaguje, in otemnuje, tako naredilo je ime „Marija-Zvezda“, da je prejšnje ime te vasi kmalo zginilo. Ta kraj imenoval se je dosedaj „Delibašino-selo“, to je, vas tiranov s velikimi kučmami. — Na tej mestu nasprotni strani Verbaške reke se je namreč svoje dni skrivalo in bilo utaborilo več roparskih grozovitežev, ki so se imenovali „baše“ in so nosili velike kučme, ki so jim kakor piramide na glavi čepele in so že s svojo podobo ljudi strašile. Take kučme imenovali so se „dele“, od tod „delibaše“, toliko kakor: „glavarji kučmarji“, in Delibašino selo, to je: vas ali selo glavarjev kučmarjev.

Na mesto njihovega rogoviljenja nastopilo je tedaj tiho, miroljubno, blagovito djanje redovnikov trapistov. Namesto divjih, strašilnih kučem prikazali so se krotki in ponižni kapuci, namesto grozovladja trinogov pa nepogojna pokorščina menihov pod Marijinim žeslom.

Zemljišče kupil je bil „P. Franc za 1400 avstrijskih cekinov, bil je pa pri nakupu dobro ogubljen, kajti zemljišče je bilo veliko manj vredno. (To namreč je bilo še pod turško vlado.)

21. rožnika 1869 prišli so tedaj redovniki trapisti v Bosno. Njihovo prvo stanovanje bil je nekak hlev, ki še dandanes stoji.

7. sušca 1870 je Propaganda naselitev poterdila. Z neizrekljivim trudom, natezanjem in stroški se jim je posrečilo prostore potrebiti in pričetiti zidanje. — Pa glej! —

Ko je bilo zidovje za kleti in temelje skoraj na vseh straneh že dodelano, bili smo zatoženi pri pašatu, da zidamo terdnjavo. Potem tedaj, ko si je paša z velikim številom sodnijskih vradnikov in vizirov (častnikov) zidanje ogledal, našel je res, da tesno skupaj stoječi temeljni zidovi samostanskih hodnikov imajo preteče terdnjavo podzidje, kletne okna pa da so luknje za kanone in škerbine za streljanje, — in zapovedal je, da zidanje se mora zdajci ustaviti.

Tako prišlo je do pravde, ki se je veršila v Carigradu in doveršila tako, da so trapisti smeli zidati hišo s 60 sobami.

O kaki cerkvi govoriti pa je bilo zastoj; vendar smo dobili prihodnje leto od pašata dovoljenje, da smemo molitveno sobo imeti. „Moliti že smete, sej molimo tudi mi!“ rekel je paša. Tudi zvonjenje je bilo prepevedano, in bili smo tudi v tej zadevi toženi. Ob kratkem rečeno: o prihodu avstrijskih kardel bili smo zapleteni s Turkom v 12 pravn, katere so pa po zasedenji vse postale ničle.

Polagoma napravili smo potrebne poslopja, mlin, žago, hleve, delavnice, pivarno, predilnico, valjavne stope, sirnico, sušilnico za češplje itd. itd. Tudi smo zlagoma nakupovali zemljišče, ki so potrebne bile za našo občino; zraven pa morali smo zemljišče vedno in veliko trebiti in vpravnavati. Zasadili smo tudi vert za zelenjavo in vinograd; ob kratkem, Marija-Zvezda nastala je počasi lepa naselbina.

Tudi za usmiljene sestre kupili smo bili hišo z vertom.

Leta 1874 prišel je P. Bonaventura (naslednji prior in sedanji opat) iz Francoskega, da naj v Marija-Zvezdi vstanovi redno samostansko življenje. Cerkev bila je v velikem serpanu že toliko oglašena, da smo na veliki Šmaren zamogli prvo slovesno službo Božjo v nji obhajati, potem ko jo je v predvečer, 14. velikega serpana, o. prior Fraučisk bil v navzočnosti cele občine slovesno blagoslovil.

Leta 1878 1. sušca pričela se je sirotišnica s sprejetjem prvih štirih dečkov, ki je pa dozdej, kakor pričajo sporočila, sprejela, oziroma odgojila že čez 200 otrok.

Leta 1880 22. rožnika podal se je o. prior Frančišk s 30 družbeniki, med temi bili so štirje mašniki in štirje korni redovniki, v Afriko na obgorje dobrega apa, in pustil je doma P. Bonaventura kot pooblaščenca, da naj vlada redovno hišo med njegovo nepričujočnostjo, kar je imelo terpeti tri leta. Od tega dneva bila je Marija-Zvezda v veliki stiski; kajti prvič pustil je o. prior Frančišk silo dolga, za katerega plačevanje se je zelo mudilo.

Drugič, vzela je bil seboj v misijon najboljše delavne moči, ter so bile delavnice tako rekoč prazne. Dalje je po bratu Cahariju in svojih drugih nabiralcih vse postulante ali redovne novince jemal v Afriko, ter je manjkalo tudi novincev, in jih je le malo dohajalo v Marija-Zvezdo itd. Z eno besedo, za Marijazvezdo so se usušili vsi pomočki. K temu pa so prihajali upniki in so zahtevali plačo, toda od kod jemati in upnike zadovoljiti, ko je bilo vse v skerbéh, kaj da bo iz Marija-Zvezde! (Dalje na sl.)

Graški „Volksblatt“ je že pred nekaj časom pisal, da koroška podporna družba za dijake na ondodni univerzi vsako leto napravi v adventu ples. Zraven tega pa tudi vsako leto pri koroškem zboru podpore prosi. Letos pa je poslanec Einspieler naznanil, da ne more glasovati za podporo zaradi pohujšanja, ki so ga dali zopet letos dijaki, ker ples je bil 5. grudna in so plesali do nedelje do jutra. — Gospodom prostomišljakom, se vé, da to ni bilo po volji, eden je celo g. Einspielerja sumičil, da govori le v svojem imenu, da njegovi volivci se gotovo za „škandal“ nič ne zmenijo. Nato vstane knez in škof dr. Funder in naznani svoje milovanje, da so take misli zastopane v deželnem zboru, in napové, da je ta dan najberže zadnjikrat v deželnem zboru, v katerem imena keršansko-katoliško skoro nikoli ni slišal, v tem ko se pa o „humanitétu“ in enako prav velikokrat govori. — Gg. zborničarji so pokazali, kakošnega duha da so in so dovolili 200 gld. plesoljubni družbi. — In tako, pristavlja „Volksblatt“, dobila je družba zvenkljajočo spodbudo, da naj v Adventu pleše, o lepi priliki pa pri koroškem deželnem zboru prosi za pripomočke iz davkoveke blagajnice, ... zastopnikom katoličanov pa se mora priznati pravica, v tacih slučajih naznaniti, da predpisi katol. Cerkve so brez nujnega razloga očitno prelomljive zaradi kratkočasa od oseb, za ktere morajo tudi katoliški prebivalce davke dajati. — Mi pa pravimo: Slava katoliškima poslanecema!

P. Fr. Ehmig (v 4. zvezku svojih zgledov itd.) piše to-le: V nekem kraju duhovnije Gasterneke so 2. kim. 1866 o cerkvenem žegnanji hotli imeti ples. G. župnik je pregovoril gostivnika oba, da sta odjenjala od tega, še zlasti, ker so bili tako hudi vojskni časi. Eden kmetov v srenji vendar je bil tako maloserčen, da je dopustil ples, ki je jenjal še le ob dveh zjutraj. — Ali kaj se zgodi? O polih treh je bila hiša vna v ognju, hlevi, skedenj, klanjica — vse je pogorelo, — tudi še

nekaj hišne živali. — Ples se ne šteje med dobre dela; pa tudi nedolžno večrilo ni razuzdani mladini.

Iz Gorice. (*Vincencijeva družba; študentovska kuhinja itd.*) (Dalje.)

Konferenca sv. Ignacija in sv. Vida.

s slovenskim poslovnim jezikom je prevzela skerb a) za uboge in bolne omenjenih dveh župnij, in b) za študentovsko kuhinjo*.

a) Skerb za uboge.

Ta družbin oddelek štel je v preteklem letu dvanajst delavnih in nekoliko častnih udov, mimo tega več dobrotnikov in podpirateljev.

Podpora se je delila začetkom letu 23 in koncem leta 19tim družinam. Delila se je z nakaznicami na moko, kruh, riž, meso i. t. d. Dvema se je pripomoglo k plači hišne najemnine. Tudi nekaj obleke se je sem in tje razdelilo in se k zaslužku nekaterim revežem pomagalo. Toda za posvečevanje družih skerbé ni družba tudi sebe zanemarjala. Svoje tedenske seje je z molitvijo pričela in z molitvijo končala in tudi duhovne vaje in cerkvene družbine praznike so udje sv. Vincencija opravljali.

Ova konferenca, ki se posvetuje v domačem svojem jeziku in jo vodi mimo tega pravo kerščansko načelo, je imela svoje redne seje vsak petek in sicer do meseca oktobra v prostorih goriškega semenišča in od 12. oktobra 1885 v prostorih „Vincentišča“.

Za uboge se je leta 1885:

Prejelo:

Po verhovnem svetu od častnih udov, a pri računjenim preostankom leta 1884 . . .	gld. 113:93
V pušico so podali delavni udje . . .	131:85
Po posebnih dobrotnikih se je dobilo . . .	95:40
Izvanredna darila . . .	22:—

Skupaj gld. 363:18

Izdalo:

Veljavnic za moko, riž, meso i. t. d. . .	gld. 216:—
Za najemnino ubogim . . .	14:80
Za obleko in hišno pripravo ubogim . . .	8:40
Za odločene namene revnim . . .	22:—

Skupaj gld. 261:20

Če od dohodkov . . .	gld. 363:18
odštejemo stroške . . .	261:20

Ostane 1. jan. 1886 še v tem oddelku gl. 101:98

b) Študentovska kuhinja.

Že pri prvi seji, ko se je napravila druga konferenca, so povdarjali njeni udje, da se naj Vincencijeva družba peča s stanjem mladine, ki je velikokrat v hudi gmotni in še večji dušni stiski. V dobri odgoji naše mladine naj bode cilj naše delavnosti. Z veseljem se je ta namen odobril in razširila se je naša želja med slovenskim razumništvom. Skerbeli so v to sverho delavni udje in tudi „Soča je radovoljno povdarjala naše želje in prošnje, ki so se tekom leta z božjo pomočjo lepo vresničile.

Povdarjamo pa pri tej priliki, naj isti stariši, ki bočeje svoje sinove sem v Gorico dati v šole, dajo v latinske in realne šole samo dobre glavice, kajti pritisk je sedaj v vseh stanovih tolik, da nikakor ne kaže siliti v učeni stan taci, ki niso za to zmožni. Treba pa je zlasti gledati na dobro obnašanje dečkov; iz talentiranih razposajencev bo malo prida. Sicer se iz značaja de-

čkovega ne more soditi na njegovo poznejše vedenje, pa vendar se da misliti, da deček dobrega serca in resnobičnega, poštenega vedenja to lastnost tudi pozneje kakor mladenec in mož ohrani.

Mnogoverstne prilike, da se duh spridi, so posebno v mestih. Sicer je resnica, da se naša mladina v občem lepo obnaša in da je marljivega in npravnega vedenja; vendar ji je treba vodstva in nadzorstva. —

Da se pomore ubogim in pridnim učencem, osnovala je naša konferenca „študentovsko kuhinjo“. 1. maja 1885 se je odperl ta zavod za marljive in revne dijake goriške okolice. Ti reveži so dosihmal morali od 10 dopoldne do 2 popoldne pohajkovati po mestu brez zavetja, brez nadzorstva, brez učenja in večinom tudi — razun kosa kruha — brez hrane; na večer pa so zopet odšli domov v Mirno, Sovodje, Solkan, Štandrez, Pevmo, Podgoro, Faro, Ločenik i. t. d.

Sedaj jim je po naši družbi boljše. Od maja do konca julija je bilo na dan 20—24 učencev v napravi za kuhinjo. Za te mesece nam je prepustilo vodstvo prvega slov. otročjega zabavišča jedno sobo brezplačno, v kar se tu javno zahvalujemo. Z 12. oktobrom 1885 pa se je sprejelo 36 dijakov. V lepih in primerno vravnanih prostorih, v nunskih ulicah hiš. št. 8 imajo dijaki svoje zavetišče vsak dan od 10 do 2 s sledečim redom: od 10—12 dop. učenje; ob 12 molitev in jed; od 1/2—1 prosto. Med tem časom si v posebni sobi anažijo čevlje, čedijo obleko i. t. d. Od 1 do 1/2 zopet učenje in potem odhod v šolo. Vse to se godi pod nadzorstvom gg. učiteljev in duhovnov, ki svoje znanje in svoj dragi čas nežni mladini darujejo. Bog jim poverni!

Dijakov je sedaj 9 iz latinskih šol, 4 iz realke in 23 iz deške vadnice. Po národnosti je 29 slovenskih in 7 italijanskih dečkov. Tudi se že sprejemajo drugi dijaki naše grofije, ki imajo sicer revno stanovanje, ali so brez jedi in brez nadzorstva. To vse pa je še le pričetek, kajti, če bi hoteli le količjak zadostovati, morali bi imeti vsaj 60—80 dijakov. Oglašajo se vedno, ali naše moči so še preslabe. Bog daj, da bi naraščale!

Kuhanje in anaženje imajo čast. sestre svetega križa, katerim izrekamo za neumorno delovanje iskreno zahvalo!

Dobrotniki, kakor je kazalo poterdilo v goriškem listu „Soči“, se marljivo oglašajo in sploh je želeli, da se za ta zavod naše razumništvo prične obče zanimati. Tudi slavni deželni zbor je podal velikodušno podporo in na ta način pripoznal potrebo in korist dijaške kuhinje.

Hvalo, preserčno hvalo visokemu zboru, ki je poklonil lepo pripomoč in delavnim udom in podpirateljem pripoznanje in novo pravno moč!

Hvala se ob enem izreka vsem p. n. dobrotnikom in udom naše vstanove! Bog podeli blagi in dobrodejni „študentovski kuhinji“ svoj blagoslov in mnogo človekoljubnih dobrotnikov.*)

Leta 1885 smo praznovali v „študentovski kuhinji“ dva za mladino pomenljiva in znamenita praznika, t. j. dan sv. Alojzija in dan sv. Miklavža.

Takrat so se po nagovorih in po molitvi v posebno okinčanih prostorih razdelili med mladino učni pripomočki, knjige i. t. d. in podala se je boljša jed. Veselje je bilo veliko.

Tekom leta se je nekaterim dijakom tudi preskerbela nova ali pa stara obleka in se je voditeljstvo „kuhinje“ večkrat prepričalo pri g. g. učiteljih dotičnih šol, kako da se obnašajo gojenci in kako da napredujejo v

*) Darovi se pošiljajo za leto 1886 vredništvu „Soče“ in se tudi lahko oddajo v „Vincentišči“, ali pa pri predsedniku, Via del Teatro št. 18.

posameznih strokah. Malomarni so se odstranili in namoestili z boljšimi, kajti naši gojenjci so moralno še tem bolj prisiljeni se učiti, da se vredni skažejo dobrot, ki jih sprejemajo.

Pregled dohodkov in stroškov tega oddelka.

Dohodki:

Iz pušice delavnih udov	gld. 86:22
Darovi podpirateljev	" 210:32
Male vplače nekaterih učencev	" 148:60
Deželni zbor goriški	" 100:—
Dolženi darovi	" 46:50

Skupaj gld. 591:64

Stroški:

3865 porcij veljalo	gld. 357:80
Nakup pohištva, kuhinjske oprave	" 51:32
Šolski pripomočki revnim učencem	" 15:89
Obleka za nekatere dijake	" 26:11
Stanovanje za 1/2 leta	" 40:—
Mali stroški	" 10:20

Skupaj gld. 501:62

Če od dohodkov	gld. 591:64
odštejemo stroške	" 501:62

Ost. 1. jan. 1886 v tem oddelku še gld. 90: 2

Konferenca sv. Ignacija in sv. Vida je imela tedaj leta	
1885 dohodkov	gld. 654:82
in stroškov	" 762:82

Razvidno toraj, da ta „konferenca s slovenskim poslovnim jezikom“ dela in da se s pomočjo Boga in dobrovoljnih človekoljubov še s časom bolj vterdi. Mnogo je še ledine, mnogo še križemrok, — a treba nam verlih udov v mestu samem in blagih dobrotnikov. Da se tudi pri Slovencih goriške grofije vdomači zaupanje v naš oddelek, je valed dobrega pričetka prepričan naš odbor. Bog in sreča naša! (Konec nasl.)

Pepelnica.

Resno zvon te danes vabi
K službi božji, kristijan;
V cerkev pridi, ne pozabi,
Da je pepeljenja dan!

Danes Cerkev kliče milo:
„Prah si, prah ti bodeš spet!“
Naj svarjenje njé bi bilo
Ti k zveličanju, o svet!

Marsikdo je bil med nami
Lanski pepelnični dan;
Letos pa leži že v jami,
Med merličti zakopan.

Vai se moramo ločiti —
Smertni dan ti je neznan;
Zanj pripravljen moraš biti
Vsak trenutek, noč in dan.

To naj človek te spodbuja,
Da za čednost le si vnét;
Naj vse dobro svét ponuja, —
Vendar moral boš umrét!

Reven grešnik, kaj se vkvarja
Za veselje, svetno slast!
Tega on pa ne prevdarja —
Da je greh zanj smertna past.

Prav gotovo kdaj ga vjame, —
Oh naj krene drugo pót!
Al dasi je poleg jame,
Le ne vidi grešnih zmot!

Danes človek se prebúdi,
Svoj premisli grešni stan;
Gnade časa ne zamudi, —
Delaj, dokler je še dan!

Resen dan je pepeljenja,
O le dajmo ga umét!
Klicati nam on ne jenja:
„Prah si, prah ti bodeš spet!“

Resno zvon te danes vabi
K službi božji, kristijan;
V cerkev pridi, ne pozabi,
Da je pepeljenja dan!

J. Z.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Beg dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Sin priporoča sebe in svojega očeta v molitev za resnično spreobrnjenje. — Neka zmedena zadeva, da bi se izšla po Božji volji. — Bolna gospá za pomoč. — Na roki bolan mladenec za zdravje. — Kot sestra priporočam svojega na duši in na telesi nevarno bolnega brata naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Jožefu in sv. Frančišku Serafskemu, da bi po teh mogočnih priprošnjah se z Bogom spravil, in se za srečno smert dobro pripravil. — Priporočen družbeni molitvi sovražin človek, da bi na priprošnje naše ljube Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. prišel k spoznanju kersanske ljubezni, in da bi se zopet ljubi mir vernil med sosesko.

Zahvale.

V silnih dušnih in telesnih težavah se nisem vedila kam djati, na enem očesu se mi je tako zatemnilo, da 3 dni nisem več nanj vidila. Opravljala pa sem s prijateljico 9dnevnicu na čast presv. Jezusovemu Sercu in neomadeženemu spočetju M. D., prejela ss. zakramente; po spovedi sem v resnici rajsko veselje in tolažilo občutila; umila sem se potem z vodo pri znamenji Marije D. Lurske pod Rožnikom, in tisti trenutek sem na očesu spregledala, potem ko so bile dušne težave minule že precej po spovedi. To se je godilo ob koncu, ko sem 9dnevnicu dokončevala. Naj bo Jezusovemu presv. Sercu in Mariji brez madeža spočeti čast in večna hvala! Ne more mi nikoli dosti zaterditi, da naj v Jezusovem in Marijinem Sercu pomoči iščejo, kateri so v hudih bridkostih.

V Ljubljani, 2. sušca 1886.

Lenka Kovačič.

Koledar za prihodnji teden:

8. sušca. S. Janez od Boga. — 9. Sv. Frančiška Rimska. (Pustni dan.) — 10. Pepelnica (začetek 40danskega posta.) 40 es. mučencev. — 11. S. Sofronij. — 12. Spomin ternjeve krone N. G. J. Kr. S. Gregorij I. — 13. S. Kristina. — 14. Perva nedelja v postu. S. Matilda.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

6. svečan.

Sv. Alderik, sin plemenite rodovine, je ponižnost in samoto tolikanj ljubil, da se je odpovedal vsej časti, do katere je imel pravico po svojem stanu, in je kot pastir služil v nekem samostanu. Umrli je leta 1200.

Sv. Amand, je kot mladenec stopil v neki samostan, škof posvečen, obhodil je razne po malikovavstvu okužene kraje, povsod oznanjuje pravo Jezusovo vero. Da je v tem apostolskem delovanju veliko preterpel, je lahko umeti; enkrat so ga hudo pretepali, drugikrat celo v vodo vergli. Toda Bog je delal z njim, mu dodelil dar čudodelnosti in njegovim naukom tolik vspéh, da so neverniki sami jeli svoje tempeljne razdirati in so ga za sv. kerst prosili. Proti koncu svojega zaslužnega življenja se je umaknil zopet v samostansko tihoto, kjer je srečno v Gospodu zaspal leta 675.

Sv. Antalijan, mučenik, je storil mučeniško smert za časa Valerijana in Galijena, rimskih cesarjev, ko so ljuti Alemani, divji in neverni narod, priderli na Francosko in lepe pokrajine opustošili.

Sv. Bukol, škof v Smirni, učec sv. Janeza evangelista, kateri ga je tudi škofa posvetil. Bil je poseben prijatelj svetemu Polikarpu, katerega je posvetil mašnika.

Sv. Guvarin, škof v Palestrini na Laškem, rojen Bolonjčan, si je izvolil v mladosti redovniški stan. Papež Lucij II. pa ga je poklical iz samostanske samote na škofijski sedež in ga imenoval pozneje celo kardinala. Pobožno življenje je sklenila pobožna smert leta 1159.

Sv. Ina, je bil najprej kralj, potem pa menih reda sv. Benedikta.

Sv. Julijan, sloveč zdravnik v Edesi, je v svojem poslu skerb imel ne le za telo, temuč tudi za dušo človeško. Ko so sv. škofa Silvana s tovarši k smerti peljali, objel jih je vse vpricho vsega ljudstva in se tako poslovil z njimi. S tem se je pa izdal, da je kristjan; kar prijel so ga in k smerti obsodili. Prebili so mu roke, noge in glavo z železnimi žebli in tako kervavečega vergli v neko jamo, kjer je konec storil v svoji lastni kervi.

Sv. Rotija, devica in mučenica, je bila sloveča zavoljo svoje telesne lepote, še bolj pa zavoljo svoje modrosti in pobožnosti. Cesarski namestnik Sapricij ji je bil ukazal, da naj malikom daruje, ker pa kerščanska junakinja tega ni hotla, izročil jo je dvema od svete vere odpadlima sestrama, Krista in Kalista po imenu, iz tega namena, da bi tudi njo od sv. vere odvernili. Toda zgodilo se je ravno nasprotno; zakaj po prizadevanju sv. Rotije ste se one dve vernili spet nazaj k sv. kerščanski veri. Namestnik, to zvediti, je kar zdiviljv togote in ukazal Kristo in Kalisto vreči v kotel z vrelo smolo. Rotiji pa je dal glavo odsekati. Pri tej priitki se je spreobernal še namestnikov tajnik, Teofil, na ves glas se spoznal kristjana in vled tega je bil tudi z mečem umorjen. Sv. Rotiji na čast stoji krasna cerkev v Rimu.

Sv. Silvan, je prejel krono mučeništva v Emesi, kjer je 40 let deloval kot škof, in z njim vred dva du-

hovna niže verste, sv. Luka in sv. Mucij. Divje zveri so jih na kosce raztergale.

Sv. Vedast, je bil tisti mašnik, kateri je veliko pripomogel, da se je Klodvik, kralj Frankov, spreobernal, on ga je peljal k sv. Remigiju, škofu Remskemu, ki mu je podelil zakrament sv. kersta. Šest lét potem postal je škof otrebaški na Francoskem.

Listek za raznoterosti.

Priporočevanja vredne novosti.

Dreihundert Strafgerichte Gottes und Zufälle, welche keine Zufälle sind. Aus neuerster Zeit. Od žup. dr. Jož. Ant. Keller-ja 1886. Cena 1 gld. 86 kr. Ta knjiga, 456 strani, v prav pripravnem formatu, utegne močno koristiti pridigarjem, učiteljem. pa tudi alabovercem in brezvercem. Po razuih tvarinah razdeljeno kazalo v začetku in na koncu osebno kazalo bode čitatelju prav posebno pomagalo, da najde doželjeno osebo in tvarino.

Zehn Unterweisungen über die christliche Erziehung der Jugend, für Eltern, Seelsorger und Lehrer. von einem Priester der Erzdiöc. Cöln 1886; 119 str., c. 74 kr. Med deseterimi poduki je tudi: „Pflege der Schamhaftigkeit“, „Bestrafung der Kinder“ itd. S tim je dosti očitno, da je delo tudi času primerno. —

P. Martin Cochem. Njegovo življenje, djanje, čas. Od redovnice Bernardine v Mogunciji 1886. — C. 1 gld. 11 kr., 215 str. Na koncu je imenik 73 spisov tega priobjenega bogoljubnega moža. Več del njegovih je tudi za današnji „mladi čas“ kakor nalaš, kajti govoré o „vertovih“ (pa ne vém, če so prav „Kindergärten“), kakor: „Der grosse Baumgarten“, „Kleiner Baumgarten“, „Der mittlere Baumgarten“, „Arboretum spirituale“.

Das Familienleben in Freud und Leid von Leop. Kist. C. 2 gld. 23 kr. Poduka potrebni najdejo v tem dokaj tvarine, tudi o „Civiltrauung“, dem „trunksichtigen Schuster“, vom „bösen Weibele“, „Satan daheim“, „Pantoffelregiment“, in sto družih reči. Vzemi in čitaj!

Besniens Gegenwart, brošura 94 str. Leipzig, 1886. To delce hvalijo vsi, kateri so čitali. C. 1 gld. 24 kr.

Die Pflanzenwelt als Schmuck des Heiligthums und Fronleichnamfestes... von Pfarrer Arnold Rütter, z 52 slikami; 148 str. C. 87 kr. Najde se v tem tudi kaj o „majnikovem altari“, o Božjem grobu, „jaslicah“ itd.

Ermahnungen im Beichtstuhle Kajetana Bergamskega, od Al. K. Ohler-ja. C. 1 gld. 11 kr.

Sv. Marija Paciška, mladostna njena leta. Spisal Keržič. C. 5 kr.

Historia Sacra antiqui testamenti, auctore Zechokke. C. 5 gld. — Vse v „Katol. bukvarni“.

Jezuiti. Ta red je v 350 letih Jezusovi Cerkvi dal 248 svetnikov, 1500 mučencev (marternikov), 12 papežev, 60 kardinalov, 4000 nadškofov in škofov, 6000 očitnih blaženih. Sedanje dobo ima 2500 misijonarjev med divjaki. Bilo je že večkrat rečeno: ko bi zgorele tudi vse knjige in ostale le samo jezuitovske, bi za učenost ne bilo nič zgubljenega. (Pač veliko pa bilo zgubljenega za greh in pohujšanje!)

Katoliška družba napravi prihodnjo (pustno) nedeljo za svoje ude Tombolo, ki se prične ob pol šestih zvečer.

G. Andrej Brus, verli vradnik kmetijske družbe, dolgoletni bivši osterbnik več ljubljanskih škofov, sploh znani poštenjak, 80letni starček, je 3. t. m. previden s se. zakramenti, v Gospodu zaspal. Bog mu daj večni mir!

Pastirski list s prav jasnim podukom za post in aveto leto so na svetlo dali milgap. Teržaški škof. Drugi pot več.

Zgodovina fara Ljubljanske škofije gosp. Antona Koblarja. Ravno je prišel na svetlo tretji zvezek tega važnega in posebne hvale vrednega dela, ki obsega zgodovino Šemtpeterske fare pri Novem mestu. Spisal kaplan Ivan Šašelj. Cena je lični knjižici s 53 stranmi 25 soldov.

V Štangi 27. sveč. 1886. (Zahvala.) Prelepo se zahvaljujem vsim blagim dobrotnikom, ki so mi po „Zg. Danici“ za oltar sv. Antona Padv. kaj blagovolili podariti. — Prav priserčna zahvala bodi neznaneu dobrotniku, ki mi je po preč. g. P. Jožefu dobrotno podaril 25 gld. ter velečast. g. Jak. Gr. za petak. Vsim naj dobrotljivi Bog na priprošujo sv. Antona čudodelnika obilno poverne! — Oltar se pridno zdeljuje. Terdi podobi ima g. Zajic že v delu. Le podoba sv. Antona se ni še naročila iz dveh vzrokov. — Če kdo zanjo kaj dobrotno podeli, priserčno: „Bog plačaj!“

Miha Sajč,
župnik.

K zahvalam. Lansko leto ravno o tem času imela sem prehudo bolečino v glavi, tako me je tergalo, da nisem mogla biti nič v miru in potem mi je še prav zlo lice oteklo. Vse sem skušala, pa mi ni bilo nič boljše. Potem pa sem jela opravljati sedmo nedeljsko opravilo sv. Jožefu na čast, pa tudi 9dnevnevnico s prav gorečim srcem. In čez malo dni nekega večera med navadno družinsko molitvijo sv. rožnega venca sem bila uslišana, ko se mi je prederlo in na enkrat vsa bolečina popolnoma zginila. Zatorej bodi priserčna hvala sv. Jožefu, usmiljenemu pomočniku v sili!

J. Z.

Nepovabljeni gost.

Gladni volk v prehudi zimi
Se priklati pred ovčnjak;
Misel se žeruhu scimi.
K ovcam iti v blev gorak.

Že krog hleva rogovili,
Najti k ovcam dveri si;
K juncu pa primotovili,
Ki togotno zarenči.

Predno se še prav zaveda,
Če tu ovc je množica,
Že žival ga gerdogleda
Je nabódlá na rogá.

Nauk.

Ti, ki te požrešnost vabi:
Kažeš revežu zobé;
Glej, da hujši te ne zgrabi,
In natakne na rogé!

*Na razpisni list obznanjen
v „Slovenskem narodnem listu“*

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Č. g. Ign. Koren, kaplan v Toplicah, gre za administratorja na Verh v Metliški

dek. Č. g. Pavel Kramar je prestavljen iz Adlešič v Št. Peter, in č. g. Fr. Demšar iz Stopič v Toplice. Č. g. Andr. Pipan, duh. pom. na Brezovici, je postal župnik Poliški. Umerli so č. g. Ant. Močnik, duh. v pok.; Jan. Pogačnik, kurat v Podragi, in Leop. Gorenec, župnik v Adlešičah. R. I. P. — Razpisane so duhovnije: Št. Juri (ker č. g. župn. Leop. Gestrin gre v pokoj), — Tern (pri sv. Duhu), Adlešiče in Hotederšica (č. g. župnik Jož. Belar gre v pokoj.)

V Teržaški škofiji: Č. g. Ljud. Vodopivec je investiran na beneficium v Pomjanu. Č. g. Jož. Artiko pride za veroznanskega profesorja na mestno gimnazijo iz Kopra o Terst; namesto njega pride č. g. Nik. Spadaro iz Pirana. — Č. g. Mih. Jagodec, duh. pom. v Rojanu, postal je katehet c. kr. ljudske deške šole; v Rojano pa pride č. g. Karol Miklavčič iz Skednja. — Č. g. Ant. Arzič, iz Splitake škofije, gre za duh. pom. v Umago; č. g. Ant. Nikolič, ravno od onod, pa v Buzet. Umerli so č. g. Ant. Fazul, Daniel Quargnali in Fr. Orlič. R. I. P. Razpisane so duhovnije: Loka, Kostabona, Klana, S. Ivanac, Grimalda, Gola gorica, Žmin.

Dobretni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gospod župnik Mat. Tavčar 5 gld. — Priden dijak iz hvaležnosti 1 gld. — Neimenovan 2 gld. — Neimenovan dobrotnik 5 gld. — Neka dobrotnica 20 kr. — Čast. gosp. J. Keršič 5 gld. — Z uapisom: „Duobus litigantibus tertius, stud. kuh. gandet“ 2 gld. 80 kr. — Preč. gosp. žup. A. Košir, 1 gld. — Čast. gosp. A. St. 2 gld. — Čast. g. duhovni pastir Fr. Boncelj 2 gld. — Neka pridna kuhinjska družba 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Bohinjske Bistrice po gospod Lovru Ravniku udje 22 gld. — Jern. Čop 1 gld. — Neimenovana 50 kr. — Marija Šašelj 1 gld.

Za zvonove v Sarajevu: Po čast. gosp. župniku Fr. Kunsteljnu z Jančega 6 gld. — Fara Sela pri Kamniku 17 gld. po č. g. župniku A. S. novicu. — Z Berda po č. g. žup. Al. Kumarji zbirke 1 gld.

Za cerkev sv. Martina naški Bistrici: Č. gosp. A. St. 2 gld. — Čast. gosp. župnik Stan. Šranc 1 gld. — Neimenovana 1 gld. — Čast. gosp. župnik J. Keršič 5 gld.

Za sv. Očeta: Iz Reteč zbirke po čast. gosp. žup. Stan. Šrancu 12 gld. — Iz Št. Ruperta nabirka 21 gld. po preč. gosp. župniku A. Koširju. — J. M. 2 gld.

Za napravo č. oo. Frančiškanov v Rimu: Z Verh-nike 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Berdo po č. g. župniku 11 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Reteč po čast. gosp. župniku St. Šrancu 5 gld.

Za bratovščino sv. Dizma: Po čast. gosp. župniku St. Šrancu 4 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Fr. N. pri sv. Ožb.: Naročnino oddali založništvu. Pozdravi! — A. W., p. Zagor: V take reči se ne moremo spuštati, in tudi vam ne svetujemo. Povejte misel svojemu g. duhovnemu pastirju in bode te resnico svedili. — G. V—v B.: Reč izročena založništvu in bode se vravnalo. — Dr. S—ej v G.: Hvaležno prejeli več prihodnjšč.